

מזל ונטמטם בהם אל תקרא ונטמטם אלא ונטמטם בהם הרי כי לא אמרו רק עבירה מטמטם לבו של אדם, ואמר כי הטמטום הזה מצד עבירה כי מפני שעבר המצות אשר לאו לאדם מצד אשר נפשו נפש אלהות כמו שאמרו, ולכן העבירה מטמטם לבו של אדם אבל אין זה מצד הטבע של השרצים

ואם כי האמת שכל הדברים האמורים מולידים מזוג רע אין זה טעם האסור, רק כי מה שאסרה התורה אותם בזה נראה כי הם דברים יש בהם שנוי ויוצאים מכלל שאר המאכלים שהם טהורים, ובשביל שנוי שבהם ימשך אחריהם טבע זה משונה גם בן וקמו שכתבנו זה גם בן למעלה אבל אין זה טעם באיסור והיתר שאם בן היגה התורה ספה הפואות או ספר הטבע, וכאשר השיב בני יוחנן בן זכאי לגוי כי מצות פרה אדומה על דרך זה וחיה כפון פעולות הטבע או סגולה מן הסגולות אמרו לו לזה דחנתנו בקנה לומר לך כי מצות התורה על דרך זה אבל אנו שאנו יודעים כי אין מצות התורה על דרך זה אם כן מה אתה אומר לנו, וחייב חייכם שאין המה מטמא ואין המים מטהרים פגוש כי אין בטבע שיהיה המה מטמא או שיהיו המים מטהרים, שאין כאן דבר טבעי במצוה זאת רק גזרה גזרתי אי אתה ישאל לעבור עליה.

והפירוש הוא כי הכל מצד הסדר שנתן השם יתברך לנו מצוה שכלית מוחייב פך, ובשביל כך המה מטמא את האדם והמים מטהרים והכל מוחייב התבונה האת התורה שנתן השם יתברך לאדם, אבל

הוא כי המה מטמא צדו הפוך נפש אדם ונטמטם (במחשבתו) אלא גוי אחר אחר ר' יוחנן בן זכאי אילן שברא האמת שנוי ויוצאים כמין כשנפם, אלה מביאים פרה בשורפים אמתה גכותשין אזה ונטמטם עם אפיה אחד מכם מטמא לפת מזין עליו שנים ושלושה טיפין ואחם איפרים לו טהרה אמר לו נכנס בך רוח תהיה מימך אמר לו לא, האית אדם שנכנסו בך רוח תהיה אמר לך הן, אמר לו ומה אתם עשים אמר לו מביאים עיקרים ומעשנון תחזיו ומהפצין עליה מום והיא בורחת אמר לו ישמעו אונק מה שאתה מוציא מפיה כך הרוח הזה רוח טומאה דכתיב וגם את הנביאים ורוח הטומאה אקביר מן הארץ (נכריה י ב) מזין עליו והוא בורח, לאחר שיצא אמרו לו תלמידיו לזה הלפת בקנה לנו מה אתה אומר אמר להם חייכם לא המה מטמא ולא המים מטהרים אלא אמר הקב"ה חקה חקתי גזרתי גזרתי אי אתה תשאל לעבור גזרתי דכתיב זאת חקת התורה (במדבר יט ב) ע"כ.

הנה רבי יוחנן בן זכאי השיב לנו כי מצוה התורה הם חועלת בעצמם על דרך זה שאמר כי פרה אדומה היא מעברת רוח הטומאה, וכמו שחשבו קצת בני אדם כי התורה אסרה מאכלות האסורות מפני שהם מולידים מזג רע, וכן נתנו טעם בהם ובחלב שכלם הם מולידים מזג רע, וכל הדברים האלו אין בהם ממש לענין אסור שלהם, ובפרק אמר להם הממונה (יומא לט א) ונטמטם גם (ויקרא יא, מג) חנא רבי ישמעאל עבירה מטמטם לבו של אדם שנאמר אל תטמאו

שגחיה דבתיה טבעי דבר זה אינו נקרא כן כן
 הסדרה של ה' יתברך לאדם בתקנתו ומצד
 החוק שהוא שגחיה טבעי דבר זה אינו נקרא כן כן
 מטהרים ומפני כן אין להרחיק אתר זה כי
 עמוק עמוק מי ימצאו כי אין התורה טבעית
 שאילו היתה התורה טבעית היה זה משא
 מה ענין הטמאה והטהרה אבל אין זה דבר
 טבעי מלל רק הוא סדרה טבעי ואם כי אינו
 ידוע באיזה מקום ענין החוק החוקי לא התורה
 לא נתנה רק לזמן הברית והתורה הנה היא
 לאדם כן וזה טעם על מצוה או לא ידע
 רק כאשר מעשה הם נמשכים אתר הסדר
 השכלי מה שראוי לו וזהו מעשיו כמו שראוי
 לפי השכלי והוא צדוף וזכר נפשו מן
 הטבעי כמו שהתבאר כי התורה היא סדר
 השכלי אשר ראוי לאדם כמה שהוא אדם
 ועל ידי המצות דבק בשכלי ועל ידי זה דבק
 בו יתברך וזהו דבקה (ומדבר יט ב) ואת חקת
 התורה וגו'

וכבר אמרנו שאף אם אין ידוע לנו טעם
 נסבה של כל דבר ודבר שנמצא באדם
 למה הוא כן מכל מקום ידוע לנו שאין דבר
 אחד לבטלה וכן סדר השם יתברך בחכמתו
 כל הנושאים עליהם והחיותים וכן ענין
 המצות למה הם כן בודאי ידענו שכן נותן
 הסדר שסדר השם יתברך התורה וכן מתחייב
 ממנו ולכן אין לשאול על טעם המצות למה
 הם כן כי כן נזר השם יתברך הסדר לפי
 חכמתו ואין דבר אחד לבטלה וכן יחקק השם
 יתברך והאדם העושה והשומר הסדר הזה
 אשר סדר השם יתברך דבר זה צדוף וזכר
 נפש האדם כי על ידי עשיית המצות שהם
 הסדר השכלי הוא דבק בשכלי ועל ידי זה
 דבק בו יתברך והעבור על המצות הוא יוצא
 מן הסדר השכלי שסדר השם יתברך וכל
 אשר יוצא מן הסדר מביא לו זה אבוד הנפש
 לגמרי

ולפיכך כל מה שנותן במצות טעם על פי
 הטבעי נמצא כי לכן אסרה תורה
 חזרה מפני שהוא מוליד בקנה מצוה ועל כן

הוא בודאי האמת וכן נתנו טעם באיסור
 גלגל שהוא מוליד מזג רע וכן בהם ומכל
 שכן בטקציס ובעופות הטמאות בכלם נתנו
 טעם על פי הטבעי וכאלו היתה התורה ספר
 מספרי היפואות או ספר הטבע, חס ושלום
 לומר כן ואם היה הדבר כמו שאמרו הם
 חרי אמרו כפרק קמא החולין (היא) וכחיים
 מלאים כל טוב (דברים יא) אמר דברי ידועה
 אמר רב פוחז דחורי חתיר להם ואם שוגש
 האסור כשכיל מזג רע האסור להיכן הלך
 וכן חלב אם מזגו רע אם כן בן פקוע למה
 חלב מותר כדאיתא בסוף גיד הנשה (חולין
 עז א) מה טעם בזה וכן אם אפר השחיטה
 שלא נתאכזר למה התייה התורה כן פקוע
 בלא שחיטה לכן אין ראוי לומר כן

אם אמנם כי האמת הוא כי כל אלו יש
 בהם מזג רע ידבר זה ימשך בודאי
 כמה שיש בהם שני רע גם כן אבל אין זה
 עיקר נועם המצוה רק שאיננו ארזים אל האדם
 כפי המצוה אשר סדר השם יתברך לכן
 התחזקה אותם ולפעמים לא התחזקתם
 התורה וזה אשר הפסית השם יתברך ואכלת
 את כל העמים (דברים ה טח) לא היה ראוי
 התחזקה מצד שעתה ראוי שיהיה מקומם
 ובהם מלאים כל טוב ולפיכך לא התחזקה
 התורה בדברים אלו וכמו שהמורה אסרה
 פאשר הזה ראוי לאסור לפי הסדר השכלי
 כן התייה התורה אותו באשר הוא לתת
 והכל לפי השכל אשר ראוי שיהיה בו הנהגת
 האדם וזה אמרם דל (ילקו ש קדושים ומו
 תרבו) לא יאמר אדם אי אפשר בבשר חזיר
 אי אפשר בדבר פלוגי אלא אפשרי ומה אפשר
 שאבי שבשמים גזר עלי הורו בזה שאין
 לומר כי התורה טבעית שאם היתה טבעית
 לא היה בה קבול שכר אלהי על דבר שהוא
 טבעי ולכן יאמר אפשרי מצד הטבע רק השם
 יתברך גזר עלי בחכמתו מה שאין ראוי אל
 האדם ומיוחד בו נפשו

ואם יאמר האדם למה נותן הסדר השכלי
 שיעשה האדם אלו המצות ככה